

**KTU ARCHITEKTŪROS IR STATYBOS INSTITUTAS
KRAŠTOTVARKOS SEKTORIUS**

DARBO UŽSAKOVAS: RIETAVO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

**RIETAVO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS
BENDRASIS PLANAS**

BENDROJO PLANO RENGIMO ETAPAS. SPRENDINIŲ
KONKRETIZAVIMO STADIJA
Sprendinių poveikio aplinkai vertinimas

Instituto direktorius

Dr. E. Blaževičius

Direktoriaus
pavadootojas mokslui

Dr. R. Bliūdžius

Kraštotvarkos sektoriaus
vedėjas ir darbo vadovas

Dr. L. Dringelis

KAUNAS, 2007

**RIETAVO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO RENGĖJŲ
SĄRAŠAS**

Dr. Liucijus Dringelis projekto vadovas

Pagrindiniai ekspertai:

j.m.d. Dovilė Dimindavičiūtė teritorijų planavimas, kraštotvarka

Inž. Antanas Burkus inžinerinė infrastruktūra

Ekspertai:

Mg. Evaldas Ramanauskas teritorijų planavimas, kraštotvarka, turizmo ir rekreacijos
organizavimas

Mg. Giedrė Gudzinevičiūtė teritorijų planavimas, kraštotvarka, turizmo ir rekreacijos
organizavimas

j.m.d. Nijolė Steponaitytė kultūros paveldo ir kraštovaizdžio vertinimas

Dr. Arvydas Domatas transporto organizavimas

Dr. Nerijus Jurkonis ekologija ir aplinkotyra

Dr. Romualdas Stankaitis socialinė ir ekonominė dalis

Inž. Zigmantas Kulikauskas inžinerinė infrastruktūra

Inž. Aušra Korsakienė inžinerinė infrastruktūra

TURINYS

ĮVADAS	4
1. NUMATOMA VEIKLA	5
2. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ ATITIKTIS PLANAVIMO TIKSLAMS IR INSTITUCIJŲ IŠDUOTOMS PLANAVIMO SĄLYGOMS	5
3. RYŠYS SU GALIOJANČIAIS TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAIS IR STRATEGINIO PLANAVIMO DOKUMENTAIS	7
4. STATUS QUO SITUACIJOS ĮVERTINIMAS.....	8
1. NUMATOMAS SPRENDINIŲ POVEIKIS	9
1.1. POVEIKIS TERITORIJOS VYSTYMO DARNAI.....	9
1.2. POVEIKIS EKONOMINEI APLINKAI.....	9
1.3. POVEIKIS SOCIALINEI APLINKAI	10
1.4. POVEIKIS GAMTINEI APLINKAI IR KRAŠTOVAIZDŽIUI.....	11
2. NEIGIAMĄ POVEIKĮ MAŽINANČIOS PRIEMONĖS.....	13
3. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS PRIEMONĖS	14
4. SANTRAUKA	18

ĮVADAS

Rietavo savivaldybės Taryba 2004 m. gruodžio 2 d. priėmė sprendimą Nr. T1-212 „Dėl Rietavo savivaldybės bendrojo plano rengimo“. Bendrojo plano organizatorius yra Rietavo savivaldybės administracijos direktorius.

Bendrojo plano rengėju tapo KTU Architektūros ir statybos institutas. Rietavo miesto bendrojo plano vadovas yra KTU Architektūros ir statybos instituto Kraštotvarkos sektoriaus vedėjas dr. Liucijus Dringelis, pagrindiniai ekspertai yra inž. Antanas Burkus ir j.m.d. Dovilė Dimindavičiūtė. Kiti ekspertai yra G. Gudzinevičiūtė, E. Ramanauskas, dr. A. Domatas, dr. N. Jurkonis, arch. N. Steponaitytė, dr. R. Stankaitis ir kiti.

Rietavo savivaldybės bendrasis planas rengiamas pagal *LR Teritorijų planavimo įstatymą* („Valstybės žinios“, 1995 Nr.107-2391) ir *Miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo taisyklės* („Valstybės žinios“, 2004, Nr. 83-3029), o taip pat kitus Lietuvos Respublikos įstatymus bei teisinius dokumentus.

Teritorijų planavimo dokumento sprendinių poveikio vertinimas — teritorijų planavimo proceso etapas, kurio metu surenkama ir analizuojama informacija, jos pagrindu įvertinamas nustatytais aspektais rengiamo teritorijų planavimo dokumento sprendinių įgyvendinimo galimas teigiamas ir (ar) neigiamas ilgalaikis ir (ar) trumpalaikis poveikis.

Bendrojo plano sprendinių pasekmių aplinkai vertinimas atliekamas pagal *Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašą* (Valstybės žinios, 2004-07-22, Nr. 113-4228).

1. NUMATOMA VEIKLA

Rietavo savivaldybės teritorijos bendrasis planas yra kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas. Jame numatoma veikla apima beveik visų savivaldybės gyventojų bei institucijų veiklos teritorinius aspektus. Numatytos veiklos visuma yra pateikta bendrojo plano sprendiniuose (brėžiniuose ir aiškinamajame rašte). Šiuo bendroju planu numatoma:

- 1) vystyti savivaldybės gyvenamųjų vietovių sistemą,
- 2) plėtoti inžinerinę ir susisiekimo infrastruktūrą, reikalingą visuomenės poreikiams tenkinti,
- 3) nustatomos prioritetingos teritorijų funkcinės zonos ir jų pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis,
- 4) išskiriamos teritorijos, kurios turėtų būti rezervuojamos visuomenės poreikiams,
- 5) numatomos užstatytų teritorijų gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančios priemonės.

2. BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ ATITIKTIS PLANAVIMO TIKSLAMS IR INSTITUCIJŲ IŠDUOTOMS PLANAVIMO SĄLYGOMS

Rietavo savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo tikslas bei uždaviniai nustatyti bendrojo plano rengimo darbų programoje, patvirtintoje Rietavo savivaldybės administracijos direktoriaus 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. AV-538.

Bendrojo plano rengimo tikslas yra užtikrinti Rietavo savivaldybės teritorijos naudojimo ir tvarkymo ilgalaikės strategijos reguliavimą, parengiant pagrindinius planavimo dokumentus.

Rietavo savivaldybės bendrojo plano uždaviniai yra:

- Suformuoti Rietavo savivaldybės teritorijos vystymo koncepciją, nustatyti teritorijos tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetus.
- Tobulinti Rietavo savivaldybės teritorijos erdvinę struktūrą, vystyti jos urbanistinę sistemą.
- Formuoti miškų ir želdynų sistemas, numatyti užstatytų teritorijų gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančias priemones.
- Nustatyti priemones, užtikrinančias racionalų gamtos išteklių naudojimą, kraštovaizdžio tvarkymą, ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros vertybes.
- Plėtoti inžinerinę, susisiekimo ir kitą visuomenės poreikiams tenkinti reikalingą infrastruktūrą.
- Rezervuoti teritorijas visuomenės poreikiams reikalingų objektų plėtrai.
- Nustatyti pagrindines tikslines žemės naudojimo paskirtis.
- Atlikti teritorijos funkcinį zonavimą.

Savivaldybės bendrasis planas atitinka iškeltus planavimo tikslus bei uždavinius. Jis apima tokias sritis kaip: planuojamos teritorijos gamtinės aplinkos ir kraštovaizdžio įvertinimas (aplinkos kokybė, kraštovaizdis, gamtos ir kultūros paveldas, saugomos teritorijos), socialinės būklės įvertinimas (demografiniai rodikliai, visuomeninis aptarnavimas, būstas), ekonominės būklės įvertinimas (prekyba ir paslaugos, turizmas ir poilsis, pramonės išvystymas, užimtumas ir nedarbas, investicijos). Taip pat nustatomos ekonominės, socialinės bei gamtinės aplinkos kokybės potencialas ir raidos tendencijos. Šis miesto bendrojo plano

apimtis nustatyta remiantis *Savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo taisyklėmis* (Valstybės žinios, 2007-07-03, Nr. 73-2917).

Rietavo savivaldybės bendrojo plano planavimo sąlygas išdavė tokios institucijos:

1. Rietavo savivaldybės administracija.
2. Rietavo savivaldybės administracijos Rietavo miesto seniūnija.
3. Plungės rajono savivaldybės administracija.
4. Telšių rajono savivaldybės administracija.
5. Šilalės rajono savivaldybės administracija.
6. Telšių apskrities virštininko administracija.
7. Klaipėdos apskrities virštininko administracija.
8. AB „Lietuvos dujos“.
9. KPD Telšių teritorinis padalinys.
10. AB „VST“ Plungės skyrius.
11. Lietuvos automobilių kelių direkcija prie susisiekimo ministerijos.
12. AB „Geonafta“.
13. Telšių visuomenės sveikatos centro Plungės filialas.
14. Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas.
15. VĮ Rietavo miškų urėdija.
16. Lietuvos geologijos tarnyba.

Rietavo savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai parengti laikantis minėtų planavimo sąlygų ir atitinka jose iškeltus reikalavimus.

3. RYŠYS SU GALIOJANČIAIS TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAIS IR STRATEGINIO PLANAVIMO DOKUMENTAIS

Rietavo savivaldybės teritorijos bendrasis planas tiesiogiai susijęs su Telšių apskrities bendroju (generaliniu) planu (plano rengėjas UAB „Urbanistika“). Šis planas dar nėra baigtas rengti yra nepatvirtintas. Telšių apskrities teritorijos bendrajame plane nurodyta aplinkos apsaugos tikslų sistema (aplinkos kokybės, teritorinės gamtosaugos, klimato kaitos stabilizavimo tikslai), socialinės ir ūkinės raidos prognozės. Taip pat pateikta Telšių apskrities gyvenamųjų vietovių sistema, kultūros paveldo, susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros sistemų, žemės naudojimo vystymo sprendiniai bei apskrities raidos prioritetinės plėtojimo kryptys.

Kitas aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentas, svarbus Rietavo savivaldybės bendrajam planui yra Lietuvos Respublikos bendrasis planas (patvirtintas LR Seimo 2001 m.). Šio plano sprendiniai turi būti patikslinti Telšių apskrities bendrajame plane, tačiau kol to nėra padaryta, esminiai LR bendrojo plano sprendiniai, susiję su Rietavo savivaldybe, yra tikslinami tiesiogiai rengiant savivaldybės bendrąjį planą.

Rietavo savivaldybės teritorijos bendrasis planas taip pat siejasi su kitais regiono ir valstybės reikšmės planais ir programomis, išvardintomis žemiau:

- Ilgalaikė (iki 2025 metų) Lietuvos transporto sistemos plėtros strategija (Valstybės žinios: 2005 06 28 Nr.79-2860).
- Lietuvos būsto strategija (Valstybės žinios, 2004 01 24, Nr. 13-387).
- Lietuvos miškingumo didinimo programa (Valstybės žinios, 2003. Nr.1-10).
- Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių aprašas (Valstybės žinios, 2004 12 04, Nr. 174-6443).
- Lietuvos ūkio (ekonomikos) plėtros iki 2015 metų ilgalaikė strategija (Valstybės žinios: 2002 06 19, Nr.60-2424).
- Nacionalinė gyventojų senėjimo pasekmių įveikimo strategija (Valstybės žinios: 2004 06 17, Nr.95-3501).
- Nacionalinės darnaus vystymosi strategija (Valstybės žinios, 2003 Nr.89-4029).
- Nacionalinės energetikos strategija (Valstybės žinios: 2002, Nr.99-4397).
- Nacionalinės integralios paveldosaugos strategijos metmenys (Valstybės žinios, 2004 12 07, Nr. 175-6516).
- Požeminio vandens naudojimo ir apsaugos 2002-2010 metų strategija (Valstybės žinios, 2002 01 30, Nr. 10-362).
- Valstybės ilgalaikės raidos strategija (Valstybės žinios: 2002 11 27. Nr.113-5029).
- Valstybinė aplinkos apsaugos strategija (Valstybės žinios: 1996 10 25, Nr.103-2347).
- Valstybinė švietimo strategija 2003-2012 (Valstybės žinios: 2003 07 18, Nr.71-3216).
- Valstybinis strateginis atliekų tvarkymo planas (Valstybės žinios, 2002 04 17, Nr. 40-1499).
- Vandentvarkos ūkio (vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo) plėtros strategija (Valstybės žinios: 2005, Nr.8-245).
- Želdynų apsaugos, tvarkymo ir atkūrimo strategija (Valstybės žinios: 2003 01 04, Nr.1-9).
- Žemės ūkio ir kaimo plėtros strategija (Valstybės žinios: 2000 06 21, Nr.50-1435)

4. STATUS QUO SITUACIJOS ĮVERTINIMAS

Neįgyvendinus miesto bendrojo plano, liks nepasiekti nustatytieji tikslai bei nerealizuoti bendrojo plano uždaviniai.

Neatlikus teritorijos funkcinio zonavimo bei veiklos plėtojimo ir apribojimų reikalavimų nustatymo, nebus sukurtas savivaldybės teritorijos erdvinis modelis. Nenustačius planuojamos teritorijos funkcinio zonavimo, plėtos pirmaeilių teritorijų, nebus galimybės optimizuoti transporto ir inžinerinės infrastruktūros sistemų.

Nenustačius planuojamos teritorijos reglamentų, nebus sprendžiami urbanistiniai konfliktai bei neišvengiama naujų. Savivaldybės miestų, miestelių bei kaimų teritorija bus neracionaliai naudojama, nukentės aplinkos kokybė.

Nepatikslinus savivaldybės vaidmens šalies ir apskrities ekonominės ir socialinės plėtos kontekste, nebus sudarytos prielaidos lėšų pritraukimui. Neišlyginus savivaldybės teritorijos plėtos netolygumų, neišryškinus jos privalumų, nukentės kraštovaizdžio vizualinė kokybė. Taip pat nebus detalizuoti aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai (Telšių apskrities bendrasis planas) ir tokiu būdu gali būti prarastos galimybės pritraukti lėšų savivaldybės socialinės ir ekonominės aplinkos vystymui.

Gyvenamųjų teritorijų plėtos srityje, nekonkretizuojant urbanistinio karkaso lokalizavimo mazgų bei ašių, nebus kuriama humaniška ir kokybiška gyvenamoji aplinka, nerenovuojamos esamos užstatytos teritorijos. Nebus numatytos galimybės socialiai remtinių žmonių būstams statyti.

Neatlikus miškų, kraštovaizdžio tvarkymo zonų nustatymo sprendinių, nebus racionaliai naudojami savivaldybės kraštovaizdžio resursai, gali būti prarastos saugotinos gamtinės vertybės. Nenustačius upių ir kitų vandens telkinių pakrančių raidos pasiūlymų, nebus kuriamos viešosios erdvės prie vandens, prastės rekreacinės galimybės savivaldybėje.

Netaikant bendrajame plane numatomų priemonių gali būti prarasta dalis gamtinio karkaso teritorijų, jos gali būti spontaniškai urbanizuotos. Neformuojant miškų ir atvirų erdvių sistemos kentės ir gamtinės aplinkos charakteristikos, ir miestų bei miestelių gyventojai, kurie negalės pasinaudoti šiomis teritorijomis rekreacijos tikslais.

Nenustačius gamtinių resursų (geriamo vandens) racionalaus naudojimo tvarkos, šie resursai gali būti neatsakingai panaudojami. Netvarkant atliekų šalinimo, didės tarša savivaldybės teritorijoje.

Paveldo srityje nebus nustatyti saugotini urbanistinio ir architektūrinio paveldo teritorijos bei objektai, kraštovaizdžio savitumui išsaugoti.

Socialinės ir ekonominės aplinkos srityje neįgyvendinus bendrojo plano sprendinių, toliau ryškės neigiamos demografinės savivaldybės tendencijos (neigiamas gyventojų prieaugis, jų emigracija, prastės darbo jėgos kokybė). Taip pat negerės socialinės globos ir kitų paslaugų prieinamumas gyventojams.

Ekonominėje srityje nepagerės sąlygos verslui plėtoti, negerės investicinė aplinka, nes truks sklypų su tinkama infrastruktūra. Nenustačius prekybos ir paslaugų tinklo plėtos krypties, kils konfliktai taip mažojo ir didžiojo verslo, prastės vartotojų pasirinkimo galimybės.

Visuomenės sveikatos srityje nebus ieškoma būdų sumažinti sanitarines apsaugos zonas apie taršius objektus. Nemažės oro ir dirvožemio tarša savivaldybėje. Nebus taikomos priemonės atskirti miesteliams bei kaimams nuo kelių bei gyvulininkystės kompleksų. Nebus taikomos sveikatingumo didinimo priemonės, neoptimizuojamos sveikatos priežiūros paslaugų skaičius bei struktūra.

Nebus vykdomas oro taršos monitoringas gyvenamosiose ir pramonės zonose. Nebus taikomos triukšmo mažinimo priemonės.

Transporto ir inžinerinės infrastruktūros srityje neįgyvendinant bendrojo plano sprendinių, nebus optimizuojamos kelių tinklas bei inžinerinis aprūpinimas. Nemažės, o gal ir didės tarša iš transporto. Taip pat didės oro tarša dėl neracionaliai šildomų pastatų, taršesnio kuro kailinėse naudojimo. Vandens kokybė paviršiniuose teikiniuose prastės dėl neplečiamo nuotakyno sistemų. Negerės geriamo vandens kokybė.

1. NUMATOMAS SPRENDINIŲ POVEIKIS

Rietavo savivaldybės teritorijos bendrasis planas bus įgyvendinamas ne tiesiogiai, o per žemesnio lygmens planus, todėl Rietavo savivaldybė turi numatyti atskirų savivaldybės miestelių, kaimo gyvenviečių bendrųjų, detaliųjų ir specialiųjų planų, atskirų socialinės ir ekonominės aplinkos sričių plėtros planų rengimą, inicijuoti konkrečių infrastruktūros objektų techninius ir darbo projektus.

1.1. Poveikis teritorijos vystymo darnai

Urbanistinės dalies sprendiniai leis racionaliau naudoti žemę, atsižvelgiant į gamtines sąlygas ir gyvenviečių plėtros perspektyvas. Bus sudarytos sąlygos gyvenamosios ir kitokios statybos plėtrai tam tinkamose teritorijose. Bus užtikrintas rekreacinių resursų prieinamumas gyventojams.

Įgyvendinant **gamtinio** karkaso sprendinius, bus užtikrintas savivaldybės kraštovaizdžio ekologinis stabilumas kartu su socialinės aplinkos funkcionavimo pilnavertiškumu.

Kultūros paveldo vertybių tvarkymo srityje tikimasi teigiamų rezultatų teritorijos vystymo darnai. Kultūros paveldo objektų tinkamas naudojimas ir tvarkymas turės ilgalaikį teigiamą poveikį. Teigiamą poveikį patirs visos veiklos sritys, neigiamo poveikio neprognozuojama. Įgyvendinus sprendimus, paspartės rajono savivaldybės plėtra.

Inžinerinės infrastruktūros sprendinių įgyvendinimas turės teigiamą ilgalaikį poveikį teritorijos vystymosi darnai. Vandentiekio ir nuotakynų sistemų plėtra, elektros energijos tiekimo patikimumo padidinimas, ETL tinklų plėtra, šilumos tiekimo sistemų tobulinimas ir jų ekonomiško didinimas, viešųjų interneto prieigų įrengimas sudarys palankias sąlygas darniam, tolygiam teritorijos vystymui.

Įgyvendinus sprendinius **susisiekimo** srityje, tikimasi sumažinti avaringumą, pagerinti eismo sąlygas tranzitu važiuojantiems automobiliams, sumažinti triukšmą, aplinkos taršą Rietavo mieste, pagerinti susisiekimo sąlygas dviratininkams ir pėstiesiems. Taip pat pagerės sąlygos logistikos plėtrai, taip pat kitoms veikloms prie susisiekimo komunikacijų objektų.

Planuojamas Rietavo miesto aplinkkelis fiziškai apibrėžia Rietavo miesto plėtros ribas šiaurės, vakarų ir pietų kryptimis, tačiau planuojamos teritorijos Rietavo plėtrai užteks daugeliui metų. Prie aplinkkelio steigsis transporto priemonių ir keleivių aptarnavimo įmonės. Įrengus aplinkkelį, augs nekilnojamojo turto kaina tiek prie aplinkkelio, tiek Rietavo mieste. Teigiamą poveikį patirs transporto veikla, pramonė. Tačiau dėl susisiekimo komunikacijoms paimamų teritorijų sumažės žemės ūkio naudmenų plotas.

1.2. Poveikis ekonominei aplinkai

Urbanistinės dalies sprendiniai leis racionaliau išnaudoti žemės ir miškų ūkio teritorijas. Bus sudarytos geresnės sąlygos susidaryti konkurencingiems ūkiams. Bus skatinama savivaldybės plėtra, didės jos reikšmė regiono ekonomikoje. Gyventojams, ūkininkams ir verslininkams bus daug aiškesni gyvenimo ir veiklos organizavimo savivaldybėje principai, jų

veiklos plėtojimo alternatyvos. Atsiras galimybės savivaldybės ir privačių struktūrų bendradarbiavimui.

Saugomų teritorijų tinkama priežiūra leis išsaugoti gamtines vertybes ir skatins ekologinį turizmą. Naujų saugomų teritorijų steigimas ir gamtos paveldo objektų įteisinimas pareikalaus ir lėšų iš savivaldybės biudžeto.

Kultūros paveldo vertybių tvarkymo srityje sprendiniai Sumažins skirtumus tarp išsivysčiusių ir mažiau išsivysčiusių regionų. Teigiama įtaka numatoma bendriesiems pramonės, žemės ūkio ir kitų ūkio sektorių struktūros pokyčiams, taip pat ir teritorijos gamtinių išteklių fondui ir jo racionaliam naudojimui. Šios srities sprendiniai skatins investicijas ir pagerins verslo sąlygas. Taip pat augant savivaldybę aplankančių turistų skaičiui, padidės savivaldybės pajamos.

Įgyvendinus **ekonominės** dalies sprendinius, tikėtina kad savivaldybės teritorijoje pagerės investicinis klimatas ir pagerės verslo skatinimo aplinka, kas sąlygos verslo subjektų augimą ir gausėjimą. Pagerėjus mikroekonominėi situacijai galima tikėtis makroekonominio teritorijos augimo. savivaldybės teritorijoje bus vystomas kokybiškai geresnis, konkurencingesnis žemės ūkio sektorius, paremtas naujomis ūkininkavimo formomis, pagerintas kraštovaizdis, padidės rekreacijos plotai.

Savivaldybės teritorijoje aktyviau vystysis turizmo sritis, gerės rekreacinė padėtis, todėl bus galima sulaukti daugiau atvykstančių turistų ir poilsiautojų.

Inžinerinės infrastruktūros sprendinių dėka numatomas teigiamas poveikis ekonominei aplinkai. Aplinkai. Planuojamos teritorijos dujifikavimas — gamtinių dujų tiekimo sistemos įrengimas — labai padidins jos patrauklumą verslui, pritrauks investicijas. Vandentiekio, nuotakynų ir elektros energijos tiekimo sistemų plėtra palengvins, atpigins naujų įmonių steigimą. Didelę reikšmę turės pigesnis, lyginant su dabartiniu, dujinis kuras.

Įgyvendinti sprendiniai **susisiekimo** komunikacijų srityje teigiamai įtakos savivaldybės ekonominę plėtrą, sumažins regionų skirtumus. Sprendiniai teigiamai paveiks bendruosius transporto, pramonės struktūros pokyčius, nors ir sumažės žemės ūkio naudmenų fondas. Susisiekimo komunikacijos įrengiamos teritorijose, kurios nepriklauso saugomoms teritorijoms, nėra vertingos gamtiniu požiūriu.

Įrengus pasiūlytas susisiekimo komunikacijas, pagerės bendrosios investicijų ir verslo sąlygos dėl pagerėjusio pasiekiamumo, saugumo. Sumažės automobilių eksploatacinės sąnaudos, bus sutaupyta kelionės laikas, kas leis šiek tiek sumažinti gamybos sąnaudas, pagerės gamybos pajėgumų išnaudojimo galimybės.

Sprendinių įgyvendinimas susisiekimo srityje turėtų duoti teigiamą poveikį valstybės ir Rietavo savivaldybės biudžetui.

1.3. Poveikis socialinei aplinkai

Gyvenviečių tinklo plėtojimas užtikrins svarbiausių socialinių paslaugų pasiekiamumą gyventojams. Bus sudarytos sąlygos statyti gyvenamuosius namus vietos gyventojams tam tinkamose vietose. Bus išlaikoma planinga pastovaus aptarnavimo centrų sistema.

Sprendiniai **saugomų** teritorijų ir gamtinio karkaso formavimo srityje turės teigiamą poveikį gyventojų aplinkos kokybei ir jos sveikumui.

Kultūros paveldo vertybių tvarkymo srityje sprendiniai pagerins socialinę būklę, padidins gyventojų užimtumą, sustiprins savivaldą ir sutelks vietos bendruomenes. Teigiamas poveikis prognozuojamas švietimui ir kultūrai.

Įgyvendinus **socialinės** ir kultūrinės infrastruktūros dalies sprendinius tikėtina kad savivaldybės teritorijoje vyraujantys neigiami demografiniai procesai sustos, savivaldybė bus patraukli gyvenamoji vieta esamiems ir galimiems gyventojams. Sprendiniai būto srityje gerins gyvenimo kokybę savivaldybėje.

Įgyvendinus sprendinius sveikatos priežiūros srityje, tikėtina kad savivaldybės teritorijoje pagerės sveikatos priežiūros kokybė ir padidės prieinamumas. Socialinės rūpybos sprendiniai gerins socialinės priežiūros kokybę, taip pat padidės socialinių paslaugų prieinamumas bei įvyks socialinės globos plėtra. Kultūros srityje teritorijoje padidės gyventojų galimybės kultūringai leisti laisvalaikį, plėtosis aktyvi kultūrinė veikla, savivaldybė taps patraukli svečiams.

Švietimo sistema taps efektyvesnė, bus teikiamos aukštesnės kokybės paslaugos, vyks kokybiškų žmogiškųjų išteklių plėtra.

Inžinerinės infrastruktūros sprendinių įgyvendinimas turės teigiamą poveikį socialinei aplinkai. Geresnių sanitarinių ir buitinių gyvenimo sąlygų sudarymas, įrengus vandentiekio ir nuotakynų sistemas tose gyvenamosiose vietovėse ir kvartaluose, kur jų nėra, rūpesčių dėl apsirūpinimo kuru eliminavimas, paklojus gamtinių dujų tinklus, sumažins gyventojų migraciją- išvykimą į miestus. Sudarius geresnę aplinką investicijoms, bus sukurtos naujos darbo vietos.

Sprendiniai **susisiekimo** srityje teigiamai paveiks Rietavo savivaldybės bendrąją būklę. Pagerės sąlygos logistikos ir paslaugų plėtrai, padidės gyventojų pajamos ir užimtumas, padidės gyventojų mobilumas, tuo pačiu atsiras galimybės teigiamiems bendruomenės raidos procesams.

Susisiekimo srityje įgyvendinamos priemonės tiesioginės įtakos švietimui, kultūrai ir sveikatos apsaugai neturės, tačiau pagerėjusios susisiekimo sąlygos teigiamai veiks aukščiau minėtas sritis.

Įrengus Rietavo aplinkkelį, Rietavo mieste sumažės triukšmas ir tarša, kurią kelių tranzitu važiuojantis transportas. Rietavo aplinkkelis tiesiamas neapgyvendintoje teritorijoje, kurioje yra pavienės sodybos - žmonių, kuriems pablogės sąlygos, skaičius yra labai nedidelis. Rekonstravus ir išasfaltavus kelius, sumažės žala, kurią sukelia dulkės. Nutiesus Rietavo aplinkkelį, rekonstravus kelius, įrengus saugaus eismo priemones, nutiesus pėsčiųjų-dviraičių takus, sumažės eismo įvykių, t.y. sužeidimų ir žūčių, tikimybė.

1.4. Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui.

Urbanistinės sistemos plėtojimas ir planingas gyvenamųjų vietovių tinklo įtvirtinimas turės ilgalaikį poveikį saugant gamtinę aplinką nuo nereguliuojamos urbanizacijos ir išlaikant tradicinį kultūrinį kraštovaizdį.

Didėjanti urbanizacija gali turėti neigiamą poveikį įtakojant artimiausios gamtinės aplinkos ir kraštovaizdžio vizualinę kokybę:

- sumažinti gamtinio karkaso struktūrų ir žaliųjų plotų naudingąsias savybes...
- sumažėti kraštovaizdžio estetinis potencialas
- padidėti upių pakrančių tarša (tiek fizinė, tiek ir cheminė)
- pablogėti sąlygos medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaitai ir augalų bei gyvūnų rūšių migracijai.

Naujų **saugomų** teritorijų įsteigimas turės teigiamą poveikį. Saugomos teritorijos statuso įteisinimas suteikia juridinį pagrindą vykdyti tokios teritorijos ar objekto apsaugą, kontrolę bei tvarkymą, todėl siūlomos įsteigti naujos saugomos teritorijos bei gamtos paveldo objektai neabejotinai turėtų teigiamą poveikį aplinkai:

- užtikrinta gamtinių buveinių apsauga;
- išlaikyta kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra.

Naujai steigiami draustiniai gali turėti trumpalaikį neigiamą ekonominį poveikį, nes suteiktas saugomos teritorijos statusas uždraustų arba apribotų gamtinių išteklių naudojimą (durpių išgavimą ar miško kirtimą). Tačiau šis poveikis laikytina nežymiu nes pelkiniuose miškuose sukauptos medienos kiekis yra mažas, o kokybė santykinai žema. Kiek didesnis neigiamas ekonominis poveikis galėtų būti uždraudus durpių gavybą, tačiau kraštovaizdžio ekologinės pusiausvyros išlaikymas bei biologinės įvairovės apsauga yra svarbesnis prioritetas užtikrinant darnų planuojamos teritorijos vystymąsi.

Kultūros paveldo vertybių tvarkymo sprendiniai pagerins ir gamtos vertybių apsaugą, turės ilgalaikį teigiamą poveikį kraštovaizdžiui ir kultūros paveldo objektams.

Susisiekimo sistemos sprendiniuose numatomas Rietavo miesto centrinės dalies apvažiavimas turės teigiamą tiesioginį ir netiesioginį poveikį miesto aplinkos kokybei. Sumažėjus tranzitinio, ypač sunkiasvorio, transporto srautui:

- sumažės akustinė tarša;
- sumažės oro tarša iš mobilių taršos šaltinių
- pagerės sąlygos (tiek saugumo, tiek infrastruktūros prasme) pėsčiųjų ir dviračių takų plėtrai (netiesioginis poveikis)

Tiesiant aplinkelį (naują kelią) neišvengiamai bus padarytas ir neigiamas poveikis gamtiniam kraštovaizdžiui. Be to, aplinkelis praeitų visai šalia Natura 2000 teritorijos (Rietavo miškai LTPLU0010), o tai galėtų turėti neigiamą poveikį šiai europinės svarbos teritorijai. Todėl aplinkelis planuojamas taip, kad į jo kelio apsaugos zoną nepatektų Natura 2000 teritorijos.

Inžinerinės infrastruktūros dalies sprendiniai liečiantys šildymo sistemų modernizavimą turės teigiamą poveikį aplinkos kokybei:

- šiluminei energijai naudojant gamtines dujas — ekologiškesnį kurą sumažės oro tarša iš stacionarių taršos šaltinių;
- sumažės kuro sąnaudos;
- atpuls kieto kuro sandėliavimo reikmė, dėl ko bus švaresnės ir tvarkingesnės gyvenamosios teritorijos.

Nuotekų surinkimo sistemos išplėtimas turės teigiamą poveikį. Prie centralizuotų nuotekų surinkimo sistemų prijungus dar neprijungtas Rietavo miesto ir priemiesčio teritorijas (tarp jų ir sodininkų bendrijas) bei išplėtus ar naujai įrengus nuotekų sistemas Rietavo savivaldybės gyvenvietėse būtų:

- nutiesus buitinius nuotakynus, įrengus nuotekų valyklas, kur jų nėra, paklojus lietaus vandenų nuotakynus gatvėse, kuriose jų nėra, ir pastačius lietaus nuotekų valyklas, sumažės paviršinių ir gruntinių vandenų tarša; gatvėse bus mažiau purvo, ore sumažės dulkių;
- sulėtėtų vandens telkinių eutrofikacijos procesai;

- pagerintos rekreacinės sąlygos prie vandens telkinių;

Atliekų tvarkymo sistemos įdiegimas taip pat turės teigiamą poveikį gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui:

- sumažinama dirvožemio ir gruntinė tarša;
- sumažinama kraštovaizdžio degradacija

Teikiama bendrojo plano sprendinių visuma ilgalaikėje perspektyvoje padidins regiono teritorijos naudojimo integralumą bei jos darną, ypač didėjant planuojamos teritorijos rekreacinio naudojimo intensyvumui. Jų realizavimo ilgalaikis poveikis užtikrins teritorijos kompleksinės raidos darną ir sudarys vieną svarbiausių būtinųjų prielaidų jos išteklių racionaliam naudojimui, Tarptautinių konvencijų bei aplinkosauginių ES Direktyvų įgyvendinimui.

2. NEIGIAMĄ POVEIKĮ MAŽINANČIOS PRIEMONĖS

Norint išvengti, sumažinti ar kompensuoti neigiamas savivaldybės teritorijos bendrojo plano įgyvendinimo pasekmes, reikalinga imtis tokių priemonių:

1. Numatyti bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo etapiškumą ir jo laikytis.
2. Vykdyti bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėseną.
3. Nuosekliai laikytis bendrojo plano sprendinių, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus. Išduodant planavimo sąlygas reikalauti, kad būtų laikomasi:
 - a. Numatyto kelių tinklo.
 - b. Numatyto kitos paskirties žemių išdėstymo.
 - c. Plotų, kuriuose galima įveisti mišką, išdėstymo schemas.
 - d. Išsaugoti vertingus žemės ūkio naudmenų plotus.
 - e. Gamtos ir kultūros paveldo objektų reglamentų.
 - f. Viešosios rekreacijos teritorijų išsaugojimo.
 - g. Vykstant naujų teritorijų urbanizacijai, neigiamos pasekmės aplinkai turi būti mažinamos, kuriant naujus želdynus, kietiems paviršiams naudojant poringas medžiagas bei taikant kitas pažangias statybos priemones, taip pat racionaliai išdėstant socialines, švietimo ir sveikatos įstaigas, siekiant sumažinti poreikį naudotis automobiliais.
 - h. Tiesiant kelius, numatyti technines priemones neigiamos pasekmės kompensuoti (aptvarai nuo laukinių gyvūnų, pralaidos).
4. Savo laiku parengti teritorijų planavimo dokumentus, būtinus bendrojo plano įgyvendinimui.
 - a. Rengti detaliuosius planus teritorijose, kuriose numatoma kitos paskirties žemė.
 - b. Rengiant teritorijos specialiuosius ir detaliuosius planus, vadovautis bendrojo plano kultūros ir gamtos paveldo apsaugos sprendiniais.
 - c. Parengti nekilnojamojo kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentus.
 - d. Parengti reikalingą dokumentaciją numatytiems saugomoms teritorijos steigti ir naujiems gamtos paveldo objektams paskelbti.
5. Derinti urbanizuotų teritorijų plėtrą su inžinerinės infrastruktūros plėtra.
 - a. Įsisavinant naujai urbanizuojamas teritorijas, reikalauti, kad kartu vyktų ir inžinerinės infrastruktūros, ypač vandentiekio ir nuotekų tinklų, plėtra.
 - b. Įgyvendinant inžinerinės infrastruktūros dalies sprendinius, taikyti naujausias ir mažiausiai kenkiančias aplinkai technologijas.

- c. Detalesnio planavimo metu atlikti palankiausias vietas atskiriems infrastruktūros objektams parinkimą.
6. Sudaryti palankias sąlygas investicijų ir verslų atėjimui į Rietavo savivaldybę, teikti informacinę pagalbą.

Pačiuose savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose kaip įvairių neigiamų pasekmių kompensacija, numatomas gamtinio karkaso teritorijų planavimas, taip pat racionalus naujai urbanizuojamų teritorijų išplanavimas.

3. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS PRIEMONĖS

Bendrojo plano įgyvendinimo ir poveikio aplinkai stebėseną turės būti vykdoma remiantis *LR monitoringo įstatymu* (Valstybės žinios: 2006-05-20, Nr. 57-2025), *Bendraisiais savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatais* (Valstybės žinios: 2004 08 21, Nr. 130-4680) ir *Savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo taisyklėmis* (Valstybės žinios: 2007-07-03 Nr.73-2917). Efektyviai stebėsenai užtikrinti, patvirtinus bendrąjį planą, savivaldybės administracijos direktorius ir kitos institucijos vykdys sprendinių įgyvendinimo stebėseną (monitoringą), priežiūrą ir kontrolę. Bendrojo plano stebėsenos (monitoringo) metu:

- o rengiama Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo programa, nustatomas investicijų poreikis;
- o analizuojama teritorijų planavimo duomenų banke sukaupta informacija;
- o formuojant savivaldybės biudžetą, teikiami pasiūlymai dėl Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo;
- o stebimi rajono ekonominio potencialo, ūkinės veiklos, infrastruktūros, nekilnojamojo turto rinkos raidos pokyčiai;
- o nustatyta tvarka vykdoma gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimo priežiūra;
- o analizuojami rajono urbanistinės plėtros ir inžinerinės infrastruktūros pokyčiai;
- o analizuojami sveikatos apsaugos ir socialinės rūpybos infrastruktūros bei jų sąlygų pokyčiai;
- o vykdoma kultūros ir švietimo infrastruktūros duomenų informacijos analizė;
- o analizuojamos kitos pagrindinės ekonominės veiklos sąlygos ir aplinkos kokybę lemiantys faktoriai.

Rietavo savivaldybės bendrojo plano įgyvendinimo stebėseną turės apimti kasmetinės informacijos surinkimą ir kaupimą srityje, kuriose yra numatyti bendrojo plano sprendiniai. Bus atliekama tiek neigiamų, tiek teigiamų pasekmių stebėseną. Pasekmės stebimos ir analizuojamos atsižvelgiant į galimą jų netiesioginį, kaupiamąjį, sąveikaujantį pobūdį.

Siūloma bendrojo plano stebėsenos indikatorių ir jų išraiškos sistema pateikta žemiau esančioje lentelėje. Numatoma įtraukti bendrojo plano įgyvendinimo stebėseną įtraukti į Rietavo savivaldybės aplinkos monitoringo programą, kaip nurodyta *Bendruosiuose savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatuose*. Siekiant, kad šios stebėsenos programos viena kitos nedubliuotų, aplinkos kokybės indikatoriai (apibūdinantys vandens, oro, dirvožemio taršą, taip pat fizikinę taršą) turės būti numatyti savivaldybės aplinkos monitoringo programoje.

1 lentelė. Rietavo savivaldybės bendrojo plano įgyvendinimo stebėsenos indikatorių sistema.

Eil. Nr.	Sritis	Indikatoriai	Matavimo vienetai	Rezultatų išraiška

RIETAVO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių poveikio aplinkai vertinimas

Eil. Nr.	Sritis	Indikatoriai	Matavimo vienetai	Rezultatų išraiška
1.	URBANISTINĖ PLĖTRA	Parengti teritorijų planavimo dokumentai, kuriems buvo išduotos sąlygos pagal bendrojo plano sprendinius	vnt. sk.	Skaitinė, aprašomoji
		Savivaldybės teritorijų pagal skirtingas tikslines žemės naudojimo paskirtis balansas (žemės ūkio, miškų ūkio, vandenų ūkio, kitos paskirties žemių plotas ir procentinis santykis)	ha, proc.	Skaitinė
		Visuomenės poreikiams naudojamos viešos teritorijos (želdynai, poilsio prie vandens teritorijos)	ha	Skaitinė
2. I	INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA	Prie vandentiekio ir nuotekų sistemų prisijungusių gyventojų skaičius	vnt. sk.	Skaitinė
		Nuotėkų valyklose išvalomų nuotėkų procentas / Nuotėkų išvalymo laipsnio, lyginant su normomis reikalaujamu, procentinis santykis	proc./proc	Skaitinė
		Geriamo vandens kokybės atitikimas higienos normai HN 24:2003	pagal HN 24:2003	Skaitinė, aprašomoji
		Lietaus nuotakyno ilgis savivaldybės gyvenvietėse	km	Skaitinė
		Dujotiekio tinklų įrengimas, gyvenviečių dujų fiksavimas	km	Skaitinė, aprašomoji
		Plačiajuosčio duomenų perdavimo priegos taškų skaičius kaimiškujų seniūnijų viešojo administravimo sektoriaus institucijose	vnt. sk.	Skaitinė
		Pašto įstaigų skaičius	vnt. sk.	Skaitinė
		Į Telšių regiono sąvartyną išvežamų atliekų kiekis tonomis.	t	Skaitinė
		Surinktų pakuočių kiekis: - stiklo, - metalo, - plastiko, - popieriaus.	proc. proc. proc. proc.	
		Perdirbtų pakuočių kiekis: - stiklo, - metalo, - plastiko, - popieriaus	proc. proc. proc. proc.	Skaitinė
		Surenkamų ir atskirai deponuojamų biodegrazuojančių atliekų kiekis tonomis	t	Skaitinė
		Prisijungusių centralizuoto šilumos tiekimo sistemų vartotojų procentas	proc.	Skaitinė
		Gyventojų, kuriems tiekiamas norminės įtampos elektros energija, procentas	proc.	Skaitinė
3.	SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA	Nutiestų naujų kelių ilgis	km	Skaitinė
		Išsifaltuotų kelių ilgis	km	Skaitinė
		Pėsčiųjų-dviračių takų ilgis	km	Skaitinė
		Įskaitinių eismo įvykių skaičius	vnt. sk.	Skaitinė
4.	KULTŪROS PAVELDAS	Kultūros paveldo objektų fizinės būklės vertinimas	-	Aprašomoji
		Kultūros paveldo objektų, pritaikytų viešajam naudojimui skaičius	vnt. sk.	Skaitinė
5.	SAUGOMOS TERITORIJOS	Saugomų teritorijų plotas	ha	Skaitinė

RIETAVO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių poveikio aplinkai vertinimas

Eil. Nr.	Sritis	Indikatoriai	Matavimo vienetai	Rezultatų išraiška
	IR GAMTOS PAVELDAS	Pažiestų teritorijų plotas	ha	Skaitinė
		Gamtos paveldo objektų fizinė būklė	-	Aprašomoji
6.	EKONOMINIS POTENCIALAS IR ŪKINĖ VEIKLA	Tiesioginių užsienio investicijų ir materialinių investicijų gausa (absoliuti/santykinė)	mln. lt/lt	Skaitinė
		Veikiančių ūkio subjektų skaičius	vnt.	Skaitinė
		Parduotos pramonės produkcijos kiekis ir prekybos bei paslaugų įmonių apyvarta (absoliuti/santykinė)	mln. lt/lt	Skaitinė
		Vidutinės nekilnojamo turto kainos	lt.	Skaitinė
7.	NEKILNOJAMO TURTO RINKA	Nekilnojamo turto sandėrių skaičius	vnt.	Skaitinė
		Naudingo gyvenamojo ploto, tenkančio 1-am savivaldybės gyventojui dydis	m ²	Skaitinė
8.	GYVENAMASIS FONDAS	Socialini būsto dalis bendrame gyvenamajame fonde	proc.	Skaitinė
		Avarinio gyvenamojo fondo dalis bendrame gyvenamajame fonde	proc.	Skaitinė
		Modernizuotų daugiabučių namų skaičius	vnt.	Skaitinė
		Gydytojų ir slaugytojų skaičius tenkantis 10 000 tūkst. gyventojų	vnt.	Skaitinė
9.	SVEIKATOS APSAUGA IR SOCIALINĖ RŪPYBA	BPG kabinetų skaičius	vnt.	Skaitinė
		Lovų skaičius tenkantis 10 000 tūkst. gyventojų	vnt.	Skaitinė
		Kompleksinių dienos centrų tinklas	vnt.	Skaitinė, aprašomoji
		Įgyvendintų socialinės integracijos programų skaičius	vnt.	Skaitinė, aprašomoji
		Mokinių pavėžėjimo sistema (kelionės iki mokymo įstaigos trukmė)	val.	Skaitinė
10.	ŠVIETIMO INFRASTRUKTŪRA	Restauruotų, modernizuotų švietimo įstaigų skaičius	vnt.	Skaitinė, aprašomoji
		Švietimo tinklo pertvarkos plano laikymasis (pagal planą reorganizuotų, uždarytų įstaigų skaičius)	vnt.	Skaitinė, aprašomoji
		Viešieji interneto prieigos taškai kaimo bibliotekose	vnt.	Skaitinė
11.	KULTŪROS INFRASTRUKTŪRA	Oginskių kultūros rūmų rekonstravimas ir pritaikymas rekreacijai	-	Aprašomoji
		Restauruotų, modernizuotų kultūros įstaigų skaičius	vnt.	Skaitinė
		Dalyvių kultūriniuose renginiuose ir skaitytojų bibliotekose skaičius	vnt.	Skaitinė
		Kasmetinių kultūrinių renginių skaičius	vnt.	Skaitinė

Bendrojo plano stebėseną truks iki naujo savivaldybės teritorijos bendrojo plano patvirtinimo. Už stebėsenos atlikimą ir veiksmus, reikalingus susidariusiai nepalankiai situacijai ištaisyti atsakingas savivaldybės administracijos direktorius ir kitos institucijos (*Savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo taisyklės* (Valstybės žinios: 2007-07-03 Nr.73-2917).

Savivaldybės administracijos direktorius pagal Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos (monitoringo) duomenis, likus ne vėliau kaip šešioms mėnesiams iki naujų savivaldybės tarybos rinkimų pradžios, pateiks ataskaitas savivaldybės tarybai, taip pat

informuos visuomenę spaudoje bei savivaldybės interneto tinklalapyje apie Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimą.

Savivaldybės administracijos direktorius per šešis mėnesius po savivaldybių tarybos rinkimų supažindins naują savivaldybės tarybą su Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo rezultatais.

4. SANTRAUKA

1.	Teritorijų planavimo dokumento organizatorius <i>Rietavo savivaldybės administracijos direktorius, Rietavo savivaldybė, Laisvės a. 3 LT-90316 Rietavas tel. (8 448) 73200, faks. (8 448) 73222, el. paštas savivaldybe@rietavas.lt.</i>
2.	Teritorijų planavimo dokumento rengėjas <i>KTU Architektūros ir statybos institutas, Kraštotvarkos sektorius, Tunelio g. 60, LT 44405 Kaunas, tel.451372, krastotvarka@asi.lt, Projekto vadovas Liucijus Dringelis.</i>
3.	Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas <i>Rietavo savivaldybės teritorijos bendrasis planas</i>
4.	Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais • <i>Telšių apskrities bendrais (generalinis) planu (plano rengėjas UAB „Urbanistika“, planas dar nėra patvirtintas)</i> • <i>Lietuvos Respublikos bendrasis planas</i>
5.	Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais <i>Telšių regiono plėtros planas 2006-2013 metams</i>
6.	<i>Status quo situacija</i> Savivaldybės teritorijoje, kol nėra parengtas bendrasis planas, negali racionaliai vykti jos teritorijos racionali kraštotvarkinė plėtra. Pačio Rietavo miesto esamose ribose likę mažai laisvos žemės naujai statybai. Taip pat ir kitose savivaldybės gyvenvietėse pastebimas teritorijų, kuriose būtų galima keisti žemės paskirtį į kitą, trūkumas. Tuo tarpu savivaldybės būsto sektoriaus analizė rodo būtinybę kokybiškai gerinti šį sektorių. Aplinkos kokybė savivaldybėje yra gana gera. Gamtinių išteklių gausa ši teritorija nepasižymi, daugiausia yra durpių, bet jos patenka į saugomas teritorijas ir negali būti eksploatuojamos. Esamą Rietavo savivaldybės saugomų teritorijų tinklą sudaro 4 valstybiniai draustiniai ir 4 savivaldybės draustiniai. Du iš šių draustinių yra ir Natura2000 teritorijos. Nedidelėje plotu Rietavo savivaldybėje nėra gausu kultūros paveldo objektų, tačiau keltas iš jų yra labai svarbūs šalies mastu: tai Oginskių dvaro sodyba, Rietavo bažnyčia, Tverai ir archeologijos paveldo vietovės šalia jų, Medingėnų miestelis su Bažnyčia, keletas išpūdingų piliakalnių. Rietavo savivaldybėje gyvena 10290 žmonių (2006 m.), gyventojų tankumas 3 kartus mažesnis nei Lietuvoje. Gyventojų skaičius turi tendenciją mažėti. 57,9 proc. gyventojų yra darbiniai. Savivaldybėje silpnai išvystyta prekybos ir paslaugų sektorius, tačiau verslumo lygis yra kiek didesnis nei Telšių apskrities. Investicijų Rietavo sav. ateina mažiausiai iš visų Telšių aps. savivaldybių. Savivaldybė 2006 m. turėjo 0,6 proc. (22493 ha) visos Lietuvos žemės ūkio paskirties žemės (žemės ūkio naudmenų), Rietavo savivaldybė turi santykinai mažai žemės ūkio veikloms tinkamos teritorijos nei vidutinė šalies savivaldybė Transporto struktūra savivaldybėje pasižymi geriu kelių tinklu, tačiau daug jų yra neasfaltuoti. Prie inžinerinės infrastruktūros tinklų yra prisijungę mažai gyventojų. Savivaldybėje nėra gamtinių dujų tiekimo. Daug esamos inžinerinės infrastruktūros tinklų yra fiziškai susidėvėję.
7.	Tikslas, kurio siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius 1. <i>Suformuoti Rietavo savivaldybės teritorijos vystymo koncepciją, nustatyti teritorijos tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetus.</i> 2. <i>Tobulinti Rietavo savivaldybės teritorijos erdvinę struktūrą, vystyti jos urbanistinę sistemą.</i> 3. <i>Formuoti miškų ir želdynų sistemas, numatyti užstatytų teritorijų gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančias priemones.</i> 4. <i>Nustatyti priemones, užtikrinančias racionalų gamtos išteklių naudojimą, kraštovaizdžio tvarkymą, ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros vertybes.</i> 5. <i>Plėtoti inžinerinę, susisiekimo ir kitą visuomenės poreikiams tenkinti reikalingą infrastruktūrą.</i> 6. <i>Rezervuoti teritorijas visuomenės poreikiams reikalingų objektų plėtrai.</i> 7. <i>Nustatyti pagrindines tikslines žemės naudojimo paskirtis.</i> 8. <i>Atlikti teritorijos funkcinių zonavimą.</i>

RIETAVO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių poveikio aplinkai vertinimas

8.	Galimo sprendinių poveikio vertinimas (pateikiamas apibendrintas poveikio aprašymas ir įvertinimas)		
	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
9.	Sprendinio poveikis:		
	teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	Urbanistinės dalies sprendiniai leis racionaliau naudoti žemę, atsižvelgiant į gamtines sąlygas ir gyvenviečių plėtros perspektyvas. Bus sudarytos sąlygos gyvenamosios ir kitokios statybos plėtrai tam tinkamose teritorijose. Bus užtikrintas rekreacinių resursų prieinamumas gyventojams. Kultūros paveldo vertybių tvarkymo srityje tikimasi teigiamų rezultatų teritorijos vystymo darnai. Kultūros paveldo objektų tinkamas naudojimas ir tvarkymas turės ilgalaikį teigiamą poveikį. Inžinerinės infrastruktūros sprendinių įgyvendinimas turės teigiamą ilgalaikį poveikį. Vandentiekio ir nuotakynų sistemų plėtra, elektros energijos tiekimo patikimumo padidinimas, ETL tinklų plėtra, šilumos tiekimo sistemų tobulinimas ir jų ekonomiškumo didinimas, viešųjų interneto prieigų įrengimas sudarys palankias sąlygas darniam, tolygiam teritorijos vystymui. Įgyvendinus sprendinius susisiekimo srityje, tikimasi sumažinti avaringumą, pagerinti eismo sąlygas tranzitu važiuojantiems automobiliams, sumažinti triukšmą, aplinkos taršą Rietavo mieste, pagerinti susisiekimo sąlygas dviratiniams ir pėstiesiems. Taip pat pagerės sąlygos logistikos plėtrai, taip pat kitoms veikloms prie susisiekimo komunikacijų objektų.	<i>Įgyvendinant stambius projektus, tokius kaip Rietavo aplinkkelis, plyno lauko investicijoms skirtų teritorijų įsisavinimas, inžinerinės infrastruktūros tinklų plėtra ir modernizacija keis nusistovėjusi žemėtvarka ir žemėvalda, kelių tinklas – šių projektų įgyvendinimo metu ir jiems dar nespėjus darniai įsilieti į esamą Rietavo savivaldybės teritorijos struktūrą</i>
	ekonominei aplinkai	Urbanistinės dalies pasiūlymuose numatomos teritorijos pramonės ir verslo plėtrai turės teigiamą poveikį savivaldybės ekonominei aplinkai. Pramonei parinktos	Neigiamo poveikio ekonominei aplinkai neprognozuojama

RIETAVO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių poveikio aplinkai vertinimas

		vietovės prie gerų transportinių ryšių su kitais Lietuvos regionais. Inžinerinės infrastruktūros plėtra taip pat darys teigiamą poveikį verslo plėtrai Rietavo savivaldybėje. Socialinės dalies sprendiniai, susiję su darbo jėgos kokybės gerinimu, ir urbanistinės dalies sprendiniai, susiję su gyventojų, ypač darbingo amžiaus pritraukimu į savivaldybės miestus bei miestelius, gerins ir verslo sąlygas joje.	
	socialinei aplinkai	Įgyvendinus socialinės ir kultūrinės infrastruktūros dalies sprendinius tikėtina kad savivaldybės teritorijoje vyraujantys neigiami demografiniai procesai sustos, savivaldybė bus patraukli gyvenamoji vieta esamiems ir galimiems gyventojams. Sprendiniai būto srityje gerins gyvenimo kokybę savivaldybėje. Atsižvelgiant į demografinę savivaldybės padėtį, gyventojų senėjimo problemas ir būtinybę gerinti visuomenės sveikatą, socialinės dalies pasiūlymai numato nemažai priemonių visuomenės sveikatos gerinimui. Tai ir socialinių paslaugų centrų plėtra, ir pirminės sveikatos paslaugų sistemos optimizavimas, ir aktyvaus laisvalaikio centrų įkūrimas. Rekreacijos dalies sprendiniai taip pat darys teigiamą poveikį visuomenės sveikatai, išskiriant teritorijas viešam naudojimui bei poilsiui prie vandens. Inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros sprendiniai, kurie mažins akustinį triukšmą, oro bei vandens taršą, turės teigiamą poveikį visuomenės sveikatai.	Jei ekonomikos augimas skatins ir žymų aplinkos taršos didėjimą tai darys neigiamą poveikį visuomenės sveikatai.

RIETAVO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS
Bendrojo plano rengimo etapas. Sprendinių poveikio aplinkai vertinimas

	gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	Išskiriant teritorijas gamtiniam karkasui, apimančiam upių bei upelių slėnius, esamus miškus, bus užtikrintos galimybės tam tikroms laukinių augalų ir gyvūnų rūšims gyvuoti ir ateityje. Gyvenviečių plėtros apribojimas tik tam numatytose teritorijose darys ilgalaikį teigiamą poveikį. Ekoturizmas ir jam artimos rekreacijos formos skatins domėjimąsi biologine įvairove, skatins norą ją išsaugoti, poveikis teigiamas. Infrastruktūros plėtra, taršos mažinimas turės ilgalaikį teigiamą poveikį.	Urbanistinės dalies sprendiniai, susiję su teritorijų urbanizavimu, gyvenamųjų teritorijų bei pramonės ir verslo teritorijų plėtra, turės neigiamą poveikį biologinei įvairovei, gyvūnijai ir augalijai. Užstatant šias teritorijas, bus prarasta dalis žemės ūkio kraštovaizdyje gyvenančių gyvūnų ir augalų bendrijų buveinių. Pernelyg intensyvus saugomų teritorijų lankymas gali daryti nepastovų neigiamą poveikį. Naujų kelių tiesimas turės nuolatinį neigiamą poveikį gamtinei aplinkai.